

Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse

Enhed: JURMED
Sagsbeh.: SUMMSB
Sags nr.: 1206416
Dok. nr.: 1008722
Dato: 20. august 2012

Forslag

til

Lov om ændring af lov om markedsføring af sundhedsydelser

(Saglighedskrav, påbud om ophør m.v.)

§ 1

I lov om markedsføring af sundhedsydelser, jf. lov nr. 326 af 6. maj 2003, foretages følgende ændringer:

1. § 2, stk. 1, affattes således:

"Stk. 1. Markedsføring af sundhedsydelser efter denne lov skal være saglig. Der må ved markedsføringen ikke anvendes urigtige, vildledende eller mangelfulde angivelser."

2. I § 2, stk. 5, indsættes som 2. pkt.:

"Der må ikke benyttes film eller andre former for levende billeder ved markedsføring af sundhedsydelser på internettet."

3. I § 2 indsættes som stk. 6:

"Stk. 6. Ved markedsføring af sundhedsydelser skal det oplyses, hvis der på behandlingsstedet er tilknyttet sundhedspersoner, som er underlagt Sundhedsstyrelsens skærpede tilsyn for forhold, som er relevant for udførelse af den markedsførte sundhedsydelse."

4. I § 4, stk. 1, ændres "stk. 6" til "stk. 8".

5. I § 4 indsættes efter stk. 4 som nye stykker:

"Stk. 5. Sundhedsstyrelsen kan kræve, at markedsføring, som er i strid med § 2, stk. 1-3 og 5-6, og § 3, stk. 2 og 3 bringes til ophør.

"Stk. 6. Sundhedsstyrelsen kan kræve, at den ansvarlige for ulovlig markedsføring offentliggør en afgørelse truffet efter stk. 5 eller en berigtigelse af markedsføringen. Sundhedsstyrelsen kan bestemme offentliggørelsens form og indhold, herunder hvor den skal finde sted."

Stk. 5-7 bliver herefter stk. 7-9.

6. I § 4, stk. 5, der nu bliver stk. 7, ændres "stk. 6" til "stk. 8".

7. § 5, stk. 1, affattes således:

”Stk. 1. Overtrædelse af § 2, stk. 1-3 og 5-6, og § 3, stk. 2 og 3, samt undladelse af at efterkomme et påbud eller en offentliggørelsespligt efter § 4, stk. 5 og 6, straffes med bøde.”

§ 2

Loven træder i kraft den 1. juli 2013.

§ 3

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Stk. 2. Loven kan ved kongelig anordning sættes i kraft for Færøerne med de ændringer, som de færøske forhold tilsiger.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. *Indledning*
2. *Lovforslagets baggrund og formål*
 - 2.1. *Baggrund*
 - 2.2. *Formål*
3. *Lovforslagets indhold*
 - 3.1. *Saglighedskrav og forbud mod mangelfulde angivelser*
 - 3.2. *Forbud mod at benytte film og andre former levende billeder ved markedsføring på internettet*
 - 3.3. *Krav til reklame hvis der på behandlingssted er tilknyttet sundhedspersoner, som er underlagt Sundhedsstyrelsens skærpede tilsyn for udførelse af den markedsførte sundhedsydelse*
 - 3.4. *Påbud om ophør*
 - 3.5. *Offentliggørelse*
4. *Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige*
5. *Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.*
6. *Administrative konsekvenser for borgere*
7. *Miljømæssige konsekvenser*
8. *Forholdet til EU-retten*
9. *Hørte myndigheder og organisationer mv.*
10. *Sammenfattende skema*

1. Indledning

Med lovforslaget indføres nye regler for markedsføring af sundhedsydelser, ligesom Sundhedsstyrelsens muligheder for at håndhæve markedsføringsreglerne styrkes.

Lovforslaget indeholder således nye betingelser om, at markedsføring af sundhedsydelser skal være saglig, og at der ikke må anvendes mangelfulde angivelser. Herudover stilles det som et yderligere krav, at det ved markedsføringen af en sundhedsydelse skal fremgå, hvis der på behandlingsstedet er tilknyttet sundhedspersoner, som er underlagt Sundhedsstyrelsens skærpede tilsyn for forhold,

som er relevant for udførelse af den markedsførte sundhedsydelse. Med lovforslaget får Sundhedsstyrelsen endvidere hjemmel til at give påbud om, at ulovlig markedsføring skal bringes til ophør samt til at kræve, at den ansvarlige for ulovlig markedsføring skal offentliggøre styrelsens afgørelse eller en berigtigelse, herunder offentliggørelsens form og indhold. Endelig indeholder lovforslaget en bestemmelse om forbud mod at benytte film eller andre former for levende billeder ved markedsføring af sundhedsydelser på internettet.

2. Lovforslagets baggrund og formål

2.1. Baggrund

Som det fremgår af regeringsgrundlaget "Et Danmark, der står sammen" fra oktober 2011 prioriterer regeringen danskernes sundhed højt. Alle danskere skal kunne regne med lige adgang til en hurtig og ordentlig behandling i vores sundhedsvæsen.

Det er en grundpille i velfærdssamfundet, at danskerne kan føle sig trygge ved og have tillid til sundhedsvæsenet. Heri ligger bl.a., at sundhedsydelserne skal leveres rettidigt, effektivt og være af høj kvalitet.

Stor fokus på den lægelige behandling på private klinikker har rejst forskellige problemstillinger af patientsikkerhedsmæssig karakter og givet anledning til en gennemgang af de eksisterende patientsikkerhedsforanstaltninger med henblik på at vurdere, om der kan iværksættes endnu flere initiativer, som over en bred kam kan bidrage til mere og bedre patientsikkerhed.

Gennemgangen har resulteret i en samlet patientsikkerhedspakke, som indeholder en række initiativer. De kan kategoriseres under følgende overskrifter:

- Bedre sporbarhed og sikkerhed ved brug af implantater og andet medicinsk udstyr
- Mere sikre lægemidler
- Flere muligheder for at gribe ind over for og stille krav til læger, tandlæger m.fl.
- Mere og bedre oplysning om sundhedsbehandling

Dette lovforslag er ét af flere af initiativerne, som kræver lovændring.

2.2. Formål

Formålet med lov nr. 326 af 6. maj 2003 om markedsføring af sundhedsydelser er at styrke patienternes frie valg i forbindelse med valg af sundhedsydelser samt at skabe øget konkurrence mellem udbydere i sundhedssektoren. Reglerne om markedsføring af sundhedsydelser blev liberaliseret med loven, således at sundhedspersoner, klinikker, hospitaler m.v. med få modifikationer har fået mulighed for at markedsføre deres ydelser efter principperne i lov om markedsføring.

Det har dog vist sig, at der er behov for at tilpasse reglerne om markedsføring af sundhedsydelser, så de i højere grad ligner reglerne om reklame for lægemidler og medicinsk udstyr. Formålet hermed er at styrke patientsikkerheden og øge sagligheden i markedsføringen.

Det er ligeledes formålet med lovforslaget at styrke beskyttelsen af forbrugere, for hvem udførelse af en markedsført sundhedsydelse ikke er sundhedsfagligt begrundet, men som pga. pågående og forbrugsstimulerende markedsføring kan blive tilskyndet til at få udført ydelsen.

3. Lovforslagets indhold

3.1. Saglighedskrav og forbud mod mangelfulde angivelser.

3.1.1. Gældende ret

Ifølge lov om markedsføring af sundhedsydelser § 2, stk. 1, må der ved markedsføring af sundhedsydelser ikke anvendes urigtige, vildledende eller urimeligt mangelfulde angivelser. Markedsføringen må heller ikke være utilbørlig i forhold til form og fremgangsmåder, jf. § 2, stk. 2 og 3.

Forbuddet mod anvendelse af vildledende angivelser indebærer, at der ikke gennem markedsføringens udformning og indhold må bibringes patienter en fejlagtig opfattelse af den sundhedsydelse, der bliver markedsført. Ved vurdering af, hvorvidt der er tale om en vildledende angivelse, vil det indgå i vurderingen, at der for sundhedsydelser er tale om et område, hvor patienter på grund af deres sygdom er særlige modtagelige og påvirkelige i forbindelse med markedsføring.

Det følger af lovens § 2, stk. 4, at rigtigheden af angivelser om faktiske forhold skal kunne dokumenteres. Denne bestemmelse skal være med til at sikre, at markedsføringen af en sundhedsydelse ikke indeholder urigtige, vildledende eller mangelfulde angivelser.

3.1.2. Forslagets indhold

Det foreslås, at der som supplement til de nuværende krav indføres en bestemmelse om, at markedsføring af sundhedsydelser skal være saglig. Forslaget indebærer, at sundhedsydelser ikke må markedsføres ligeså pågående og forbrugsstimulerende som almindelige forbrugsvarer eller tjenesteydelser. Markedsføringen skal være baseret på faglige og relevante oplysninger om sundhedsydelsen. Der er tale om en stramning af reglerne, herunder i forhold til de almindelige principper om markedsføring i lov om markedsføring. Formålet er at beskytte forbrugere og patienter, som, fx på grund af deres sygdom, kan være mere modtagelige og lettere påvirkelige i forhold til pågående og aggressiv markedsføring, hvilket kan føre til en efterspørgsel efter sundhedsydelser, der går videre end fagligt begrundet.

Det foreslås herudover at lade ordet "urimeligt" i § 2, stk. 1, udgå, således at der er forbud mod at anvende mangelfulde – og ikke kun urimeligt mangelfulde – angivelser ved markedsføring af sundhedsydelser. Der er således tale om en stramning af reglerne. Oplysninger om sundhedsydelserne, fordele og risici ved behandling, priser, tilskud m.v. må således ikke være mangelfulde.

Det foreslås, at overtrædelse af saglighedskravet og forbuddet mod at anvende mangelfulde angivelser kan straffes med bøde, jf. lovforslagets § 1, nr. 7.

Lægemiddelovens § 63 indeholder tilsvarende krav om, at reklame for lægemidler skal være saglig, og der findes samme krav om, at reklame for medicinsk udstyr skal være saglig i § 1, stk. 1 i bekendtgørelse nr. 695 af 28/9 1998 om reklame for medicinsk udstyr.

3.2. Forbud mod benyttelse af film og andre former for levende billeder til markedsføring af sundhedsydelser på internettet

3.2.1. Gældende ret

Ifølge lov om markedsføring af sundhedsydelser § 2, stk. 5, må markedsføring ikke finde sted i fjernsyn, film, video eller lignende.

Det fremgår af bemærkningerne til loven, at bestemmelsen indebærer, at det hidtil gældende forbud mod markedsføring i fjernsynet videreføres. Der er ifølge bemærkningerne fortsat behov for inden for dette område at opretholde et forbud mod markedsføring i fjernsynet, idet fjernsynet i almindelighed er så stærkt et medie, at patienter med et ønske om helbredelse eller afklaring af deres sygdom vil have en tendens til at blive påvirket af markedsføring på fjernsyn, og der er nærliggende fare for, at befolkningen påvirkes til en efterspørgsel efter sundhedsydelser, der går videre end fagligt begrundet.

Det fremgår endvidere af bemærkningerne, at markedsføring i film, video eller lignende, fx Cd-rom og DVD, også er omfattet af forbuddet i § 2, stk. 5.

Østre Landsret har fastslået i en dom af 29. april 2009, at forbuddet i § 2, stk. 5 ikke omfatter benyttelse af film og levende billeder til markedsføring af sundhedsydelse på internettet.

3.2.2. Forslagets indhold

Det foreslås, at der ikke må benyttes film og andre former for levende billeder ved markedsføring af sundhedsydelse på internettet.

De samme hensyn, som begrundet forbuddet mod at benytte markedsføring i fjernsynet, gør sig gældende ved benyttelse af film og andre former for levende billeder ved markedsføring af sundhedsydelse på internettet. Kombinationen af internettet og film eller andre former for levende billeder er en stærk kommunikationsform, og der er en fare for, at patienter påvirkes til en efterspørgsel efter sundhedsydelse, der går videre end fagligt begrundet.

3.3. Krav til reklame hvis der på behandlingssted er tilknyttet sundhedspersoner, som er underlagt Sundhedsstyrelsens skærpede tilsyn for udførelse af den markedsførte sundhedsydelse

3.3.1. Gældende ret

Sundhedsstyrelsen kan i medfør af sundhedslovens § 215, stk. 2, iværksætte skærpet tilsyn med sundhedspersoner, såfremt styrelsen har en begrundet formodning om, at den pågældende sundhedspersons virksomhedsudøvelse vil udgøre en forringet sikkerhed for patienter.

Sundhedsstyrelsen skal offentliggøre beslutninger om skærpet tilsyn. Det sker på styrelsens hjemmeside.

I perioden fra 2005-2009 har Sundhedsstyrelsen årligt i gennemsnit sat 25 personer i skærpet tilsyn. Det har fx drejet sig om optikere, som har behandlet børn med skeleproblemer i stedet for at henvise dem til læge, og tandlæger, som ikke har diagnosticeret sygdomme i tænder, eller som ikke har ført tilstrækkelig journal. Der var pr. 1. november 2012 xx sundhedspersoner i skærpet tilsyn.

Der er i lov om markedsføring af sundhedsydelse ikke fastsat regler, der begrænser markedsføring af sundhedsydelse, der udføres af sundhedspersoner, som er under skærpet tilsyn af Sundhedsstyrelsen.

3.3.2. Forslagets indhold

Det foreslås, at der indføres en bestemmelse om, at det skal fremgå af en reklame for en sundhedsydelse, hvis der på behandlingsstedet er tilknyttet sundhedspersoner, som er underlagt Sundhedsstyrelsens skærpede tilsyn for forhold, som er relevant for udførelse den markedsførte sundhedsydelse.

Hvis der eksempelvis er tale om markedsføring af brystforstørrende operationer, er det relevant at oplyse om, at der på behandlingsstedet er tilknyttet en sundhedsperson, som er underlagt Sundhedsstyrelsens tilsyn i forhold til udførelse af sådanne operationer, mens det ikke vil være relevant at nævne, hvis den pågældende sundhedsperson er underlagt tilsyn i forhold til en helt anden type operation. Det er relevant at oplyse, om der på behandlingsstedet er tilknyttet sundhedspersoner, som er underlagt Sundhedsstyrelsens tilsyn som følge mangelfuld journalføring.

Det foreslås, at undladelse af at efterkomme bestemmelsen kan straffes med bøde, jf. lovforslagets § 1, nr. 7.

3.4. Påbud om ophør

3.4.1. Gældende ret

Ifølge lov om markedsføring af sundhedsydelser § 4, stk. 1, fører Sundhedsstyrelsen tilsyn med lovens overholdelse, jf. dog lovens § 4, stk. 6, hvorefter Psykolognævnet fører tilsyn med psykologers markedsføring.

Sundhedsstyrelsen kan efter lovens § 4, stk. 4, som led i tilsynet med markedsføring af sundhedsydelser give udtryk for sin opfattelse af sagen. Styrelsen kan endvidere søge iværksat sanktioner i form af bødestraf efter lovens straffebestemmelser.

Bestemmelsen indebærer, at styrelsen ved at udtale sig om konkrete sager får mulighed for at søge at bringe en eventuel ulovlig markedsføring til ophør. Styrelsen har imidlertid ikke mulighed for at kræve, at ulovlig markedsføring bringes til ophør.

3.4.2. Forslagets indhold

Det foreslås, at Sundhedsstyrelsen får mulighed for at udstede påbud om, at markedsføring af sundhedsydelser, som er i strid med reglerne i loven, skal bringes til ophør.

Det foreslås, at undladelse af at efterkomme et påbud efter § 4, stk. 5, kan straffes med bøde.

Der findes en tilsvarende regel i lægemiddellovens § 69, stk. 1, om, at Sundhedsstyrelsen kan kræve, at reklame for lægemidler, som er i strid med reklamereglerne, bringes til ophør.

3.5. Offentliggørelse

3.5.1. Gældende ret

Styrelsen kan efter lovens § 4, stk. 4, som led i styrelsens tilsyn give udtryk for sin opfattelse af sagen eller søge iværksat sanktioner efter lovens straffebestemmelser. Der er dog ikke fastsat regler om offentliggørelse af styrelsens afgørelse.

3.5.2. Forslagets indhold

Det foreslås, at Sundhedsstyrelsen får hjemmel til at kræve, at den ansvarlige for ulovlig markedsføring skal offentliggøre Sundhedsstyrelsens afgørelse eller en berigtigelse, og at styrelsen kan bestemme offentliggørelsens form og indhold, herunder hvor den skal finde sted.

Det foreslås, at undladelse af at efterkomme kravene til offentliggørelse af en afgørelse eller en berigtigelse kan straffes med bøde, jf. lovforslagets § 1, nr. 7.

Der findes tilsvarende regler om offentliggørelse af afgørelser og berigtigelser i lægemiddellovens § 69, stk. 2, vedrørende reklame for lægemidler.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Lovforslaget vil skærpe Sundhedsstyrelsens tilsyn med markedsføring af sundhedsydelser.

Sundhedsstyrelsen vil administrere reglerne som en del af styrelsens tilsyn med markedsføring af sundhedsydelser. Styrelsen skal bruge ressourcer til at informere om og håndhæve de nye regler. Det vil bl.a. medføre merudgifter at håndhæve saglighedskravet og sikre, at påbud om ophør med ulovlig markedsføring, offentliggørelse af afgørelser om ulovlig markedsføring og berigtigelser efterkommes.

Lovforslaget anses at ville medføre merudgifter, som afholdes inden for Ministeriet for Sundhed og Forebyggelses eksisterende økonomiske ramme.

Forslaget har ingen økonomiske eller administrative konsekvenser for regioner og kommuner.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.

Det kan få økonomiske konsekvenser for behandlingssteder og sundhedspersoner, at det ved markedsføring af en sundhedsydelse skal fremgå, hvis der på behandlingsstedet er tilknyttet sundhedspersoner, som er underlagt Sundhedsstyrelsens skærpede tilsyn for forhold, som kan være relevant for udførelse af den markedsførte sundhedsydelse.

Sundhedspersoner og andre annoncører skal sikre, at deres markedsføring er saglig, og de skal efterkomme påbud fra Sundhedsstyrelsen om at ophøre med ulovlig markedsføring samt evt. offentliggørelse af afgørelser om ulovlig markedsføring eller berigtigelser.

Forslaget har i øvrigt ingen væsentlige økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

6. Administrative konsekvenser for borgere

Lovforslaget har ikke administrative konsekvenser for borgere.

7. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ikke miljømæssige konsekvenser.

8. Forholdet til EU-retten

Forslaget er ikke en implementering af EU-regler.

Direktiv 2005/29/EF af 11. maj 2005 om virksomhedernes urimelige handelspraksis over for forbrugere på det indre marked har til formål at bidrage til et velfungerende indre marked og opnå et højt forbrugerbeskyttelsesniveau gennem tilnærmelse af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser om urimelig handelspraksis, der skader forbrugernes økonomiske interesser. Direktivet omfatter både markedsføring af varer og tjenesteydelser, men det har bl.a. den begrænsning, at bestemmelserne vedrører urimelig handelspraksis, der skader forbrugernes "økonomiske interesser". Lov om markedsføring af sundhedsydelser har ikke denne begrænsning.

Det fremgår af direktivets artikel 3, stk. 3, at dette direktiv ikke berører fællesskabsbestemmelser eller nationale bestemmelser vedrørende produkters sundheds- og sikkerhedsmæssige aspekter. Det fremgår af direktivets artikel 2, litra c, at der ved et "produkt" forstås en vare eller tjenesteydelse, herunder fast ejendom, rettigheder og pligter.

Der er af hensyn til forbrugernes sundhed og sikkerhed grundlag for at bibeholde lov om markedsføring af sundhedsydelse, herunder indføre de foreslåede bestemmelser, som har til formål at styrke patientsikkerheden og beskytte forbrugere.

Markedsføring af tjenesteydelser på internettet er omfattet af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/31/EF om visse retlige aspekter af informationssamfundstjenester, navnlig elektronisk handel, i det indre marked. Der gælder et generelt lovvalgsprincip, hvorefter lovgivningen i tjenesteydernes etableringsland regulerer dennes virksomhed (afsenderlandsprincippet).

Det fremgår af § 3 i lov nr. 227 af 22. april 2002 om tjenester i informationssamfundet, herunder visse aspekter af elektronisk handel (E-handelsloven), der gennemfører direktiv 2000/31/EF, at en in-

formationssamfundstjeneste, der leveres af en tjenesteyder, som er etableret i Danmark, inden for det koordinerede område, skal udøves i overensstemmelse med dansk ret. Dette gælder, uanset om tjenesten alene retter sig mod et andet land inden for Den Europæiske Union/Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde. Ved koordineret område forstås regler, der er fastsat i Den Europæiske Unions medlemsstater og håndhæves af medlemsstaternes myndigheder, og som omhandler krav til informationssamfundstjenester eller krav til leverandører af informationssamfundstjenester, når aktivitet som leverandør påbegyndes eller udøves, jf. E-handelslovens § 2, nr. 8.

Det fremgår af E-handelslovens § 4, at en tjenesteyder, der er etableret i et andet land inden for Den Europæiske Union/Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde, og som leverer en informationssamfundstjeneste, er undtaget fra overholdelse af danske regler inden for det koordinerede område, jf. § 2, nr. 8, selvom tjenesten retter sig mod Danmark, jf. dog §§ 5 og 6.

9. Hørte myndigheder og organisationer mv.

Lovforslaget har været sendt i høring hos:

10. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter	Negative konsekvenser/merudgifter
Økonomiske konsekvenser for det offentlige	Ingen	Lovforslaget anses at ville medføre statslige merudgifter, som afholdes inden for Ministeriet for Sundhed og Forebyggelses eksisterende økonomiske ramme.
Administrative konsekvenser for det offentlige	Ingen	Staten skal bruge ressourcer til at håndhæve saglighedskravet og sikre, at påbud om ophør med ulovlig markedsføring, offentliggørelse af afgørelser om ulovlig markedsføring og berigtigelser efterkommes.
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet mv.	Ingen	Mindre byrder
Administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.	Ingen	Mindre byrder
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ingen EU-retlige aspekter.	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Lov om markedsføring af sundhedsydelse indeholder i dag regler om, at der ved markedsføring af sundhedsydelse ikke må anvendes urigtige, vildledende eller urimeligt mangelfulde angivelser. Mar-

kedsføringen må heller ikke være utilbørlig i forhold til form og fremgangsmåder ved markedsføring af sundhedsydelse.

Med lovforslaget indføres en supplerende bestemmelse om, at markedsføring af sundhedsydelse skal være saglig. Samme krav stilles til markedsføring af lægemidler og medicinsk udstyr.

Saglighedskravet indebærer, at sundhedsydelse ikke må markedsføres ligeså pågående og forbrugsstimulerende som almindelige forbrugsvarer eller tjenesteydelse. Markedsføringen skal være baseret på faglige og relevante oplysninger om sundhedsydelsen.

Der er tale om en stramning af reglerne – også i forhold til de almindelige principper om markedsføring i lov om markedsføring. Formålet er at beskytte patienterne, som på grund af deres sygdom kan være mere modtagelige og lettere påvirkelige i forhold til pågående og aggressiv markedsføring, hvilket kan føre til en efterspørgsel efter sundhedsydelse, der går videre end fagligt begrundet. Herudover er det formålet at beskytte forbrugere for hvem den markedsførte sundhedsydelse ikke er sundhedsfagligt begrundet, men som pga. pågående og forbrugsstimulerende markedsføring kan blive tilskyndet til at få udført ydelsen.

Som eksempler på markedsføring, der kan være i strid med saglighedskravet, kan nævnes sundhedsydelse, der markedsføres med udsagn om "vanvittige rabatter" og et primært fokus på stærkt nedsatte priser, som kun indeholder meget sparsomme oplysninger om sundhedsydelsen. En oplysning om prisen for en sundhedsydelse er en relevant oplysning for patienterne, men denne form for markedsføring er ikke saglig, da der mangler faglige og relevante oplysninger om sundhedsydelsen, og der primært er fokus på rabatter/stærkt nedsatte priser i reklamen.

Det kan være i strid med saglighedskravet at afholde konkurrencer og udlodde præmier i forbindelse med markedsføring af sundhedsydelse. Der er risici forbundet med de fleste sundhedsydelse, og markedsføringen af sundhedsydelse bør som nævnt ikke føre til en efterspørgsel, der går videre end fagligt begrundet.

Herudover kan det være i strid med saglighedskravet, hvis markedsføringen indeholder overdrevne eller skræmmende udsagn om sygdomme eller helbredelse, hvis man på overdreven eller skræmmende måde gør brug af billeder af ændringer af den menneskelige krop, der skyldes sygdomme, eller behandlingens (sundhedsydelsens) indvirkning på den menneskelige krop, hvis man giver indtryk af, at behandlingen er sikker eller uden risici, eller hvis man giver indtryk af, at det almindelige velbefindende kan forringes, hvis man ikke bliver behandlet.

Det foreslås, at overtrædelse af saglighedskravet kan straffes med bøde, jf. lovforslagets § 1, nr. 7.

Lægemiddelovens § 63 indeholder tilsvarende krav om, at reklame for lægemidler skal være saglig, og der findes samme krav om, at reklame for medicinsk udstyr skal være saglig i § 1, stk. 1 i bekendtgørelse nr. 695 af 28/9 1998 om reklame for medicinsk udstyr.

Herudover foreslås det, at slette ordet "urimeligt" i § 2, stk. 1, således at der gælder et forbud mod at anvende mangelfulde angivelser ved markedsføring af sundhedsydelse. Der er tale om en stramning af reglerne, da det i dag er et krav, at der skal være tale om "urimeligt" mangelfulde angivelser.

Det foreslås, at overtrædelse af forbuddet mod at anvende mangelfulde angivelser kan straffes med bøde, jf. lovforslagets § 1, nr. 7.

Til nr. 2

Forslaget indebærer, at der ikke må benyttes film eller andre former for levende billeder ved markedsføring af sundhedsydelse på internettet.

Det vil således ikke være lovligt at benytte nogen former for levende billeder, herunder, film, videoklip, internet-tv og direkte udsendelser, ved markedsføring på internettet.

Det foreslås, at overtrædelse af dette forbud kan straffes med bøde, jf. lovforslagets § 1, nr. 7.

Markedsføring af sundhedsydelse på internettet er omfattet af loven, såfremt den sker fra en virksomhed, der er etableret i Danmark, jf. pkt. 8 i de almindelige bemærkninger.

Til nr. 3

Sundhedsstyrelsen kan i medfør af sundhedslovens § 215, stk. 2, iværksætte skærpet tilsyn med sundhedspersoner, såfremt styrelsen har begrundet formodning for, at den pågældende sundhedspersons virksomhedsudøvelse vil udgøre en forringet sikkerhed for patienter.

For at sikre at patienterne på et oplyst grundlag tager stilling til, om man vil benytte et tilbud om en sundhedsydelse fra et reklamerende behandlingssted, indføres med lovforslaget en bestemmelse om, at det skal fremgå af en reklame for en sundhedsydelse, hvis der på behandlingsstedet er tilknyttet sundhedspersoner, som er underlagt Sundhedsstyrelsens skærpede tilsyn for forhold, som kan være relevant for udførelse af den markedsførte sundhedsydelse.

Det foreslås, at undladelse af at efterkomme reglerne kan straffes med bøde, jf. lovforslagets § 1, nr. 7.

Til nr. 4

Der er tale om en konsekvensrettelse som følge af, at der i § 4 indsættes ny stykker 5 og 6.

Til nr. 5

Sundhedsstyrelsen har i dag ikke mulighed for at kræve, at den ansvarlige for ulovlig markedsføring skal bringe markedsføringen til ophør. Det foreslås derfor, at Sundhedsstyrelsen får en hjemmel, der giver Sundhedsstyrelsen mulighed for at udstede påbud om, at markedsføring af sundhedsydelse, som er i strid med reglerne i loven, skal bringes til ophør. Overtrædelse af et påbud fra Sundhedsstyrelsen vil i sig selv være strafbart.

Det foreslås endvidere, at Sundhedsstyrelsen får hjemmel til at kræve, at den ansvarlige for ulovlig markedsføring skal offentliggøre Sundhedsstyrelsens afgørelse om, at den ansvarlige er blevet pålagt at standse markedsføringen, eller udsender en berigtigelse af markedsføringen, og at styrelsen kan bestemme offentliggørelsens form og indhold, herunder hvor den skal finde sted.

Adgangen til at kræve offentliggørelse af afgørelser og rettelser forudsættes kun anvendt, hvor det skønnes hensigtsmæssigt eller nødvendigt for at rette misforståelser, korrigere misvisende oplysninger og lignende. Kravene til offentliggørelsens form og indhold skal være proportionale med omfanget og karakteren af den ulovlige markedsføring.

Bestemmelserne vil styrke Sundhedsstyrelsens kontrol med markedsføring af sundhedsydelse.

Det foreslås, at undladelse af at efterkomme et påbud efter § 4, stk. 5 eller krav om offentliggørelse af en afgørelse eller en berigtigelse efter § 4, stk. 6, kan straffes med bøde, jf. lovforslagets § 1, nr. 7.

Til nr. 6.

Der er tale om en konsekvensrettelse som følge af, at der i § 4 indsættes ny stykker 5 og 6.

Til nr. 7.

Straffebestemmelsen i § 5, stk. 1, udvides således, at overtrædelse af den nye § 2, stk. 6, straffes med bøde. Desuden straffes med bøde den, som undlader at efterkomme et påbud eller en offentliggørelsespligt efter den nye § 4, stk. 5 og 6.

Til § 2

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. juli 2013.

Til § 3

Bestemmelsen vedrører lovens territoriale gyldighed og indebærer, at loven ikke gælder for Færøerne og Grønland, men at den dog ved kongelig anordning kan sættes i kraft for Færøerne med de ændringer, som de færøske forhold tilsiger.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

<i>Gældende formulering</i>	<i>Lovforslaget</i>
<p>§ 2. <i>Stk. 1.</i> Der må ikke ved markedsføring af sundhedsydelse efter denne lov anvendes urigtige, vildledende eller urimeligt mangelfulde angivelser.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Bestemmelsen i stk. 1 gælder også angivelser, der på grund af deres form, eller fordi de angår uvedkommende forhold, er utilbørlige over for andre, herunder andre sundhedspersoner eller forbrugere.</p> <p><i>Stk. 3.</i> Der må ikke anvendes vildledende fremgangsmåder eller øvrige fremgangsmåder, såfremt de på grund af deres særlige form, eller fordi de inddrager uvedkommende forhold, er utilbørlige over for andre, herunder andre sundhedspersoner eller forbrugere.</p> <p><i>Stk. 4.</i> Rigtigheden af angivelser om faktiske forhold skal kunne dokumenteres.</p> <p><i>Stk. 5.</i> Markedsføring må ikke finde sted i fjernsyn, film, video eller lignende.</p>	<p>§ 1</p> <p>I lov om markedsføring af sundhedsydelser, jf. lov nr. 326 af 6. maj 2003, foretages følgende ændringer:</p> <p>1. § 2, <i>stk. 1</i>, affattes således:</p> <p>”<i>Stk. 1.</i> Markedsføring af sundhedsydelser efter denne lov skal være saglig. Der må ved markedsføringen ikke anvendes urigtige, vildledende eller mangelfulde angivelser.”</p> <p>2. I § 2, <i>stk. 5</i>, indsættes som 2. pkt.:</p> <p>”Der må ikke benyttes film eller andre former for levende billeder ved markedsføring af sundhedsydelser på internettet.”</p> <p>3. I § 2 indsættes som <i>stk. 6</i>:</p> <p>”<i>Stk. 6.</i> Ved markedsføring af sundhedsydelser skal det oplyses, hvis der på behandlingsstedet er tilknyttet sundhedspersoner, som er underlagt Sundhedsstyrelsens skærpede tilsyn for forhold, som er relevant for udførelse af den markedsførte sundhedsydelse.</p>
<p>§ 4. <i>Stk. 1.</i> Sundhedsstyrelsen fører tilsyn med lovens overholdelse, jf. dog <i>stk. 6</i>.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Sundhedsstyrelsen kan kræve meddelt alle oplysninger, som skønnes nødvendige til afgørelse af, om et forhold falder ind under lovens bestemmelser. Oplysningerne kan kræves</p>	<p>4. I § 4, <i>stk. 1</i>, ændres ”<i>stk. 6</i>” til ”<i>stk. 8</i>”.</p>

meddelt inden for en kort frist, når det gælder sammenlignende reklame, eller når det efter omstændighederne skønnes påkrævet.

Stk. 3. Sundhedsstyrelsen kan på eget initiativ eller på baggrund af klager fra andre optage sager til behandling. Sundhedsstyrelsen er ikke forpligtet til at behandle alle sager, som forelægges. Sundhedsstyrelsen skal ved optagelse af sager til behandling navnlig lægge vægt på varetagelsen af hensynet til forbrugerne.

Stk. 4. Sundhedsstyrelsen kan som led i tilsynet give udtryk for sin opfattelse af sagen.

Stk. 5. Sundhedsstyrelsen kan efter indhentet udtalelse fra Forbrugerombudsmanden fastsætte nærmere regler for markedsføring efter denne lov, jf. dog stk. 6 vedrørende nærmere regler for psykologer.

Stk. 6. Psykolognævnet, jf. lov nr. 494 af 30. juni 1993 om psykologer m.v., fører tilsyn med psykologers markedsføring og kan som led i tilsynet give udtryk for sin opfattelse af sagen eller søge iværksat sanktioner efter lovens § 5, stk. 1 og 2. Psykolognævnet kan i denne forbindelse efter indhentet udtalelse fra Forbrugerombudsmanden fastsætte nærmere regler for psykologers markedsføring efter denne lov.

Stk. 7. Sundhedsstyrelsens afgørelser efter denne lov kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

§ 5.

Stk. 1. Overtrædelse af § 2, stk. 1-3 og 5, og § 3, stk. 2 og 3, straffes med bøde.

5. I § 4 indsættes efter stk. 4 som nye stykker:

"*Stk. 5.* Sundhedsstyrelsen kan påbyde, at markedsføring, som er i strid med § 2, stk. 1-3 og 5-6, § 3, stk. 2 og 3, bringes til ophør.

"*Stk. 6.* Sundhedsstyrelsen kan kræve, at den ansvarlige for ulovlig markedsføring offentliggør en afgørelse truffet efter stk. 5 eller en berigtigelse af reklamen. Sundhedsstyrelsen kan bestemme offentliggørelsens form og indhold, herunder hvor den skal finde sted.

Stk. 5-7 bliver herefter stk. 7-9.

6. I § 4, *stk. 5*, der nu bliver *stk. 7*, ændres "*stk. 6*" til "*stk. 8*".

7. § 5, *stk. 1*, affattes således:

"*Stk. 1.* Overtrædelse af § 2, stk. 1-3 og 5-6, § 3, stk. 2 og 3, samt undladelse af at efterkomme et påbud eller en offentliggørelsespligt efter § 4, stk. 5 og 6, straffes med bøde."

§ 2

Loven træder i kraft den 1. juli 2013.

§ 3

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Stk. 2. Loven kan ved kongelig anordning sættes i kraft for Færøerne med de ændringer, som de færøske forhold tilsiger.